

Leuven in Louvain-la-Neuve, 2009

V *Leuven in Louvain-la-Neuve komunikeju* je moč najti zelo nazorno politično referenco na normativne ideje o visokem šolstvu v Evropi. Gospodarska funkcija visokega šolstva ostaja zgolj eden izmed vidikov, ki ne prevlada nad drugimi. V četrtem odstavku so ministri z naslednjimi koncepti ponovno potrdili vrednote in z njimi povezane definicije, zasidrane v prejšnjih komunikejih: javna odgovornost, širok razpon smotrov, raznolikost, institucionalna avtonomija, akademska svoboda in družbena enakost (*equity*).

Toda antagonizem med normativnim in kognitivnim diskurzom se nadaljuje tudi v tem obdobju. V bolonjski diskurz se je naselilo diskurzivno sredstvo potrebe po univerzah, ki naj »bodo odzivne na družbene potrebe ter odgovorne« (Leuven in Louvain-la-Neuve komunike, 2009). Ta element se redno pojavlja tudi pri diskurzu Evropske komisije (Robertson, 2008). K temu lahko prištejemo še ponavljanje koncepta zaposljivosti, ki s seboj prinaša kognitivno idejo o premiku k izobraževanju, usmerjenemu k izidom, pri čemer so poudarjene (za izobrazbeno vse zahtevnejši trg dela pomembne) »transverzalne kompetence«. Te naj bi »posameznika opolnomočile, da v celoti izkoristi priložnosti na spremenjajočem se trgu dela« (Leuven in Louvain-la-Neuve komunike, 2009). Predlaga se rešitev z vrsto politik, ki bi »omogočale visokošolskim ustanovam, da se bodo hitreje odzivale na potrebe delodajalcev, delodajalcem pa, da bodo bolje razumeli izobraževalne perspektive« (ibid.).

Komunike je bil zasnovan med t. i. svetovno gospodarsko krizo, v času, ko se je razširila novica o dramatičnih gospodarskih preobratih in je sledila napoved zmanjševanja proračunov pri skoraj vseh državah članicah bolonjskega procesa. Slednje so ministri omenili v komunikeju in naznanili pomembnost inovacij, »ki bodo temeljile na integraciji med izobraževanjem in raziskovanjem na vseh ravneh« (ibid.), za okrevanje gospodarstva. Univerze so izpostavili kot ključen dejavnik ponovnega zagona gospodarstva. Tudi tokrat se ponovi zdaj že ustaljeno normativno uravnoteženje diskurza, saj so v istem odstavku ministri izpostavili pomembnost visokega šolstva za ostale vidike razvoja družbe:

»Priznavamo, da mora visoko šolstvo igrati ključno vlogo, če želimo uspešno odgovoriti na izzive, s katerimi se srečujemo, in če želimo spodbujati kulturni in socialni razvoj naših družb. Zato menimo, da so javne investicije v visoko šolstvo kar najvišja prednostna naloga« (ibid.).

Tukaj lahko zasledimo še nekaj med seboj tekmujočih idej. Sklicevanje na javno financiranje je del diskurzivne strategije, ki izhaja iz paradi-